

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-3214/12
Sarajevo, 10.6.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 10-06-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	02-1	30/13	

H

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o volontiranju

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 47. sjednici održanoj 25.4.2013. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljam Prijedlog zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljam i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK

Zvonimir Kuzleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO PRAVDE**

PRIJEDLOG

ZAKON O VOLONTIRANJU BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, ožujak 2013. godine

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na _____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____, usvojila je

ZAKON O VOLONTIRANJU BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim se zakonom definiraju osnovni pojmovi u vezi s volontiranjem, uvjeti volontiranja, osnovna načela volontiranja, prava i dužnosti volontera, organizatora volontiranja, uvjeti zaključivanja ugovora o volontiranju, izdavanje potvrde o volontiranju, državna nagrada za volontiranje, te nadzor nad primjenom ovog zakona.

Članak 2. (Primjena Zakona i organizator volontiranja)

- (1) Volontiranje organizira organizator volontiranja.
- (2) Organizatori volontiranja u smislu ovog zakona su:
 - a) tijela uprave Bosne i Hercegovine;
 - b) institucije kojima su javne ovlasti povjerene od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
 - c) svaki pravni subjekt registriran u skladu sa Zakonom o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 32/01, 42/03, 63/08 i 76/11).
- (3) U slučaju kada ne postoji zakon o volontiranju donesen na razini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, s čijeg se teritorija angažiraju volonteri, organizatori volontiranja u smislu ovog zakona mogu biti i:
 - a) javne i privatne visokoškolske ustanove;
 - b) vjerske ustanove.

Članak 3. (Značaj volontiranja)

- (1) Volontiranje je aktivnost od interesa za Bosnu i Hercegovinu kojom se doprinosi poboljšanju kvalitete života, aktivnom uključivanju građana u društvene procese i razvoju humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva.
- (2) Ulogu i značaj volontiranja potrebno je prenijeti djeci i mladima kroz školovanje u odgojno-obrazovnim ustanovama u Bosni i Hercegovini.

Članak 4. (Značenje pojmova)

- (1) Volontiranje, u smislu odredaba ovog zakona, je dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit drugog subjekta ili za opću dobrobit bez naknade, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Dugoročno volontiranje je obavljanje volontiranja dužeg od 240 sati u najmanje 3 mjeseca bez prekida, u skladu sa zakonom.

(3) Međunarodno volontiranje je volontiranje koje je sastavni dio programa međunarodne razvojne suradnje, a obavljaju ga volonteri koji svoje prebivalište imaju izvan Bosne i Hercegovine, kao i strani volonteri u Bosni i Hercegovini.

Članak 5. (Izuzeci od volontiranja)

Volontiranjem se, u smislu ovog zakona, ne smatra:

- a) dobrovoljno obavljanje usluga ili aktivnosti koje su u suprotnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine, drugim propisima Bosne i Hercegovine i preuzetim međunarodnopravnim obvezama;
- b) stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad), uređeno Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10), (u daljnjem tekstu: Zakon o radu) ili drugim propisima;
- c) obavljanje usluga ili aktivnosti za koje postoji uvjet isplate ili potraživanja novčane nagrade, odnosno druge imovinske koristi, a koje se obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa uređenog Zakonom o radu;
- d) obavljanje poslova koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, imaju obilježja poslova za koje se zasniva radni odnos u skladu sa Zakonom o radu;
- e) obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedan subjekt obavezan pružiti drugom subjektu na osnovi zakona, drugih propisa ili ugovora, osim ugovora o volontiranju;
- f) izvršavanje posebnih obveza u skladu sa sudskim odlukama i presudama;
- g) obavljanje usluga ili aktivnosti koje su uobičajene u obiteljskim, prijateljskim ili susjedskim odnosima;
- h) obavljanje usluga ili aktivnosti koje se odnose na besplatno i nepovratno davanje imovine, novca i besplatno davanje na upotrebu pokretne i nepokretne imovine.

Članak 6. (Volonter i maloljetni volonter)

(1) Volonter je, u skladu s odredbama ovog zakona, poslovno sposobna osoba ili ograničeno poslovno sposobna osoba koja volontira u Bosni i Hercegovini u skladu s ovim zakonom, odnosno koja volontira u inozemstvu u skladu s važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, ukoliko drugačije nije uređeno ovim zakonom.

(2) Maloljetni volonter je osoba u dobi od 15 do 18 godina na koju se primjenjuje posebno načelo zaštite maloljetnih volontera, u skladu s člankom 11. ovog zakona.

Članak 7. (Korisnik volontiranja)

Korisnik volontiranja je fizički ili pravni subjekt koji prima usluge volontera u skladu s člankom 3. ovog zakona.

DIO DRUGI – OSNOVNA NAČELA VOLONTIRANJA

Članak 8.

(Načelo zabrane diskriminacije volontera i korisnika volontiranja)

(1) Organizator volontiranja dužan je postupati prema volonteru u skladu s načelom jednakih mogućnosti za sve osobe bez obzira na: uzrast, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, obrazovanje, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obveze, članstvo ili nečlanstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, fizičke ili duševne poteškoće ili oboljenja i druge osobne karakteristike.

(2) Organizator volontiranja i volonter dužni su postupati prema korisnicima volontiranja prema načelu jednakih mogućnosti za sve osobe bez obzira na: uzrast, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, obrazovanje, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obveze, članstvo ili nečlanstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, fizičke ili duševne poteškoće ili oboljenja i druge osobne karakteristike.

Članak 9.

(Načelo zaštite korisnika volontiranja)

(1) Organizatori volontiranja dužni su posvetiti osobitu pažnju odabiru i edukaciji volontera koji volontira sa sljedećim skupinama korisnika volontiranja: djecom, osobama s invaliditetom, osobama s poteškoćama u razvoju, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomično lišene poslovne sposobnosti, uz posjedovanje osobnih znanja, iskustava i sposobnosti za rad s tim skupinama korisnika volontiranja.

(2) Volontiranje kojim se pružaju usluge djeci, osobama s invaliditetom, osobama s poteškoćama u razvoju, starim i nemoćnim, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomično lišene poslovne sposobnosti zabranjeno je:

- a) osobi kojoj traje mjera sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja ili obveznog liječenja od ovisnosti ili zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi s djelatnošću volontiranja;
- b) pravomoćno osuđenoj osobi za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv sloboda i prava građana, protiv spolnog integriteta, protiv braka i obitelji, protiv zdravlja ljudi, te osobama kojima je izrečena prekršajno-pravna sankcija zbog nasilja u obitelji.

Članak 10.

(Načelo zabrane iskorištavanja volontera)

(1) Zabranjeno je volontiranje kojim se zamjenjuje rad koji obavljaju radnici zaposleni u skladu sa Zakonom o radu, te volontiranje koje zamjenjuje poslove koje obavljaju izvršitelji poslova na osnovi ugovora o djelu.

(2) Zabranjeno je volontiranje u trajanju dužem od 40 sati tjedno.

(3) Zabranjeno je volontera iskorištavati i zloupotrebljavati u svrhu stjecanja ili povećanja profita.

Članak 11.
(Načelo zaštite maloljetnih volontera)

- (1) Maloljetna osoba s navršenih 15 godina i starija maloljetna osoba mogu sklopiti ugovor o volontiranju i volontirati samo uz pisanu suglasnost zakonskog zastupnika (u daljnjem tekstu: maloljetni volonter).
- (2) Maloljetni volonter može volontirati isključivo na aktivnostima u skladu sa svojim uzrastom, fizičkim, psihičkim i moralnim stupnjem razvoja i vještinama koje ne predstavljaju rizik za njegovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju školskih obveza.
- (3) Volontiranje maloljetnog volontera obavlja se uz obvezni nadzor organizatora volontiranja.
- (4) Zakonski zastupnik može obavljati nadzor volontiranja maloljetnika.
- (5) Osobama mladim od 18 godina zabranjeno je volontiranje od 20:00 sati do 7:00 sati idućeg dana.
- (6) Organizator volontiranja posebnu pažnju mora posvetiti zaštiti dobrobiti i zdravlja maloljetnih volontera.
- (7) Maloljetni volonteri ne smiju biti izloženi:
 - a) volontiranju izvan granica Bosne i Hercegovine bez suglasnosti zakonskog zastupnika te bez pratnje zakonskog zastupnika ili organizatora volontiranja;
 - b) dugoročnom volontiranju;
 - c) volonterskom radu na osobito teškim fizičkim poslovima, na radovima koji se obavljaju pod vodom ili pod zemljom, te na drugim poslovima koji bi mogli predstavljati povećan rizik za njihov život, zdravlje, psihofizički razvoj, spolni integritet i izvršenje školskih obveza.
- (8) Maloljetni volonter ima sva prava volontera određena ovim zakonom.

Članak 12.
(Obrazovanje o volonterizmu)

- (1) Uloga i značaj volonterizma prenose se djeci i mladima formalnim i neformalnim obrazovanjem.
- (2) Maloljetna osoba mlađa od 15 godina može biti uključena u obavljanje odgojno-obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih k općem dobru i odgoju za volontiranje, i to samo u svrhu odgoja i obrazovanja na način koji doprinosi njezinom razvoju i socijalizaciji, uz uvjet da je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne zaštite ili drugi pravni subjekt koji organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne zaštite.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka, organizator volontiranja obvezno pribavlja pisanu suglasnost zakonskog zastupnika maloljetnog volontera.
- (4) Osoba iz stavka (2) ovog članka može prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti zakonskog zastupnika.

Članak 13.

(Načelo zaštite osoba djelomično i potpuno lišenih poslovne sposobnosti)

(1) Osoba djelomično lišena poslovne sposobnosti može volontirati u dijelu preostale poslovne sposobnosti na aktivnostima prilagođenim njezinim mogućnostima.

(2) Zabranjeno je volontiranje osobi koja je potpuno lišena poslovne sposobnosti.

Članak 14.

(Načelo besplatnosti volontiranja)

(1) Volonter ne može volontiranje uvjetovati ispunjenjem neke usluge (davanja, činjenja, propuštanja ili trpljenja) ili stjecanjem imovine, novčane naknade ili koristi.

(2) Novčanom naknadom ili imovinskom koristi za volontere ne smatraju se sljedeće novčane naknade troškova volontiranja:

- a) računom potvrđene novčane naknade isplaćene za plaćanje poslovne odjeće, opreme i predmeta za zaštitu potrebnih za volontiranje;
- b) računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova putovanja, smještaja i ishrane koji nastanu u vezi s volontiranjem;
- c) računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova ishrane, zbrinjavanja i obuke životinje u vlasništvu volontera koja sudjeluje u aktivnostima volontiranja;
- d) novčane naknade isplaćene u svrhu plaćanja medicinskih usluga i cjepiva primljenih u svrhu obavljanja volontiranja;
- e) novčane naknade isplaćene za troškove edukacije izvan školskog sustava potrebne za volontiranje;
- f) računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova koji nastanu u vezi s izvršavanjem volonterskih usluga i aktivnosti;
- g) novčane naknade isplaćene za premije osiguranja volontera za slučaj smrti, fizičke povrede ili profesionalne bolesti tijekom volontiranja, odnosno novčane naknade u svrhu osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu kod organizatora volontiranja ili trećeg subjekta;
- h) džeparac za putovanja isplaćen volonterima, uz uvjet da iznos džeparca ne prelazi iznos od 50% dnevnice propisane za državne službenike;
- i) novčana naknada isplaćena za pribavljanje dokumenata ili plaćanje administrativnih pristojbi nužnih za omogućavanje volontiranja;
- j) računom potvrđene novčane naknade isplaćene za druge troškove koji nastanu u vezi s obavljanjem volonterskih usluga i aktivnosti.

Članak 15.

(Načelo dobrovoljnosti i solidarnosti volontiranja)

(1) Volontiranje se obavlja slobodnom voljom volontera iz razloga solidarnosti, a u skladu s člankom 2. ovog zakona.

(2) Obavljene aktivnosti ili usluge koje nisu učinjene slobodnom voljom volontera ili na način predviđen ovim zakonom ne smatraju se volontiranjem.

Članak 16.
(Načelo transnacionalnosti volontiranja)

- (1) Državljeni Bosne i Hercegovine koji volontiraju u inozemstvu imaju sva prava i obveze predviđene ovim zakonom i preuzetim međunarodnopravnim obvezama.
- (2) Organizator volontiranja je obvezan ugovoriti prava iz ovog zakona za državljane Bosne i Hercegovine koji će volontirati u inozemstvu.
- (3) Osobe koje nisu državljani Bosne i Hercegovine imaju pravo volontirati na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (4) Osobe iz stavka (3) ovog članka imaju status međunarodnog volontera.
- (5) Međunarodni volonteri izjednačeni su u svojim pravima i obvezama s volonterima državljanima Bosne i Hercegovine i na njih se primjenjuju odredbe ovog zakona i međunarodni propisi iz ove oblasti.
- (6) Privremeni boravak međunarodnih volontera po osnovi volonterskog rada uređen je Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, broj br. 36/08 i 87/12).
- (7) Ugovor o volontiranju koji zaključi volonter stranac u pisanoj formi, u skladu s ovim zakonom, smatra se dokazom o opravdanosti postojanja osnove za odobrenje privremenog boravka.

DIO TREĆI – DRŽAVNA NAGRADA ZA VOLONTIRANJE

Članak 17.
(Državna nagrada i Pravilnik o dodjeli nagrade)

- (1) Državna nagrada za volontiranje (u daljnjem tekstu: Državna nagrada) najviše je priznanje što ga Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dodjeljuje za volontiranje, doprinos promoviranju volontiranja i druge volonterske aktivnosti.
- (2) Nagrada se dodjeljuje volonteru i organizatoru volontiranja u smislu priznanja za doprinos razvoju volonterizma.
- (3) Pravilnikom o dodjeli nagrade za volontiranje se detaljnije propisuju kriteriji, postupak za dodjelu nagrade, izgled plakete, te druga pitanja važna za dodjelu nagrade.
- (4) Pravilnik o dodjeli nagrade za volontiranje donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar) uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

DIO ČETVRTI – UGOVOR O VOLONTIRANJU

Članak 18.
(Ugovor o volontiranju)

- (1) Ugovorom o volontiranju volonter i organizator volontiranja ugovaraju međusobna prava, obveze i specifičnosti potrebne za pojedinačnu volontersku aktivnost ili pružanje pojedine volonterske usluge.

(2) Ugovor o volontiranju može imati potpis i drugih ugovornih strana koje imaju posebne interese za specifičan oblik volontiranja.

Članak 19. (Forma ugovora o volontiranju)

Ugovor o volontiranju zaključuje se u pisanoj formi.

Članak 20. (Sadržaj ugovora o volontiranju)

(1) Ugovor o volontiranju sadrži podatke o:

- a) ugovornim stranama te mjestu njihova prebivališta, odnosno sjedišta;
- b) mjestu volontiranja i trajanju volontiranja;
- c) volonterskim aktivnostima ili uslugama koje će obavljati;
- d) specifičnim pravima i obvezama volontera;
- e) edukaciji za volontiranje;
- f) osobnoj sigurnosti tijekom volontiranja pri dolasku na mjesto volontiranja i povratku s mjesta volontiranja, te u vrijeme edukacije u skladu s odredbama ovog zakona;
- g) troškovima u vezi s volontiranjem i načinu njihove nadoknade;
- h) načinu osiguranja ugovorenih prava volontera;
- i) obliku prestanka ugovora o volontiranju.

(2) Važan element ugovora o volontiranju je izjava s propisno ovjerenim potpisom volontera da ne postoje okolnosti koje ga onemogućavaju ili bitno ometaju u obavljanju aktivnosti iz ugovora o volontiranju ili koje ugrožavaju život i zdravlje osoba s kojima tijekom volontiranja dolazi u kontakt.

(3) Važan element ugovora o volontiranju, kojim se ugovara pružanje usluga djeci, osobama s invaliditetom, osobama s poteškoćama u razvoju, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomično lišene poslovne sposobnosti, je uvjerenje iz kaznene evidencije za volontera i drugi dokazi da ne postoje okolnosti iz članka 9. stavka (2) ovog zakona.

(4) Ugovor o volontiranju može sadržavati i podatke bitne za pojedini specifični oblik volontiranja u određenom vremenskom razdoblju ili na određenom mjestu.

Članak 21. (Prestanak ugovora o volontiranju)

Ugovor o volontiranju prestaje:

- a) danom pravomoćnosti odluke o lišavanju poslovne sposobnosti za volontera u slučaju kad je u potpunosti lišen poslovne sposobnosti;
- b) danom pravomoćnosti odluke o djelomičnom lišavanju poslovne sposobnosti za volontera koji je djelomično lišen poslovne sposobnosti, osim u slučaju kada ugovor ostaje na snazi u dijelu u kojem volontiranje ne prelazi opseg poslovne sposobnosti volontera;
- c) kad volontiranje prelazi opseg poslovne sposobnosti volontera, a na zahtjev volontera ili organizatora volontiranja;
- d) smrću volontera;
- e) kad organizator volontiranja prestane djelovati bez pravnog nasljednika;

- f) istekom roka na koji je ugovor zaključen ili ispunjenjem ugovora;
- g) jednostranim raskidom volontera, odnosno osoba koje ga izdržavaju ili zakonski zastupaju, osim kada bi to izazvalo neposrednu i trenutačnu štetu organizatoru volontiranja, korisnicima volontiranja ili trećim osobama, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno;
- h) iz drugih razloga određenih ugovorom o volontiranju;
- i) u drugim slučajevima određenim ovim zakonom;
- j) sporazumnim raskidom.

Članak 22.
(Raskid ugovora o volontiranju)

Organizator volontiranja može raskinuti ugovor o volontiranju:

- a) kad prestane potreba za volontiranjem;
- b) kad nije u mogućnosti da osigura uvjete za daljnje volontiranje;
- c) kad utvrdi da volonter ne ispunjava ugovorene obveze;
- d) kad volonter svojim aktivnostima ugrožava korisnika volontiranja;
- e) u slučajevima kršenja dopunskih etičkih pravila donesenih za pojedine oblike volontiranja;
- f) kad se ispuni uvjet određen ugovorom o volontiranju.

**DIO PETI – PRAVA I OBVEZE VOLONTERA I ORGANIZATORA
VOLONTIRANJA**

Članak 23.
(Prava volontera)

(1) Volonter ima pravo:

- a) na pisanu potvrdu o volontiranju;
- b) na upoznavanje s etičkim normama bitnim za pojedini oblik volontiranja;
- c) na odgovarajuću edukaciju s ciljem poboljšanja kvalitete obavljenih aktivnosti i pruženih usluga, a osobito ako to zahtijeva priroda volonterskih aktivnosti i usluga koje se pružaju;
- d) na stručnu pomoć i potporu tijekom volontiranja;
- e) na upoznavanje s uvjetima volontiranja, aktivnostima koje će obavljati, uslugama koje će pružati i pravima koja mu pripadaju na osnovi ovog zakona i drugih propisa, kao i općih akata organizatora volontiranja;
- f) na nadoknadu ugovorenih troškova nastalih u vezi s volontiranjem;
- g) na odgovarajuće i sigurne uvjete rada u skladu s prirodom volonterskih aktivnosti koje obavlja;
- h) na zaštitnu opremu u skladu s prirodom volonterskih aktivnosti koje obavlja i usluga koje pruža;
- i) da upozna opasnosti koje su u vezi sa specifičnim oblikom volontiranja koje obavlja;
- j) na dnevni odmor u ugovorenom trajanju;
- k) na zaštitu privatnosti i osobnih podataka;
- l) da sudjeluje u odlučivanju o pitanjima u vezi s volontiranjem u skladu s mogućnostima organizatora volontiranja i oblika volontiranja.

(2) Opravdana odsutnost s volontiranja ne može biti razlog za gubitak bilo kojeg prava volontera.

(3) Posebna prava volontera koja nisu određena ovim zakonom mogu se odrediti ugovorom o volontiranju.

Članak 24.
(Obveze volontera)

- (1) Volonter je obvezan:
- a) volontirati u skladu sa stručnim propisima i uputama organizatora volontiranja;
 - b) čuvati službenu tajnu i povjerljive i osobne podatke o organizatoru ili korisniku volontiranja;
 - c) odbiti volontiranje koje je suprotno ovom zakonu.
- (2) Obveza volontera je da izvršava upute organizatora volontiranja, osim uputa u vezi s volontiranjem koje je:
- a) opasno po život i zdravlje volontera ili drugih osoba;
 - b) moralno neprihvatljivo za volontera;
 - c) u suprotnosti s ugovorom o volontiranju.
- (3) Ako izvršavanje upute može uzrokovati štetu volonteru, korisnicima volontiranja ili trećim subjektima, volonter je dužan na to upozoriti organizatora volontiranja.
- (4) Volonter ne odgovara za prouzročenu štetu ako je prethodno upozorio organizatora volontiranja na takvu mogućnost.

Članak 25.
(Obveze organizatora volontiranja)

- (1) Organizator volontiranja obvezan je:
- a) osigurati volonteru zaštitu tijekom obavljanja volonterskog rada propisanu Zakonom o radu i drugim podzakonskim propisima koji reguliraju oblast zaštite na radu;
 - b) poštovati prava volontera;
 - c) izvršiti ugovorene obveze prema volonterima;
 - d) osigurati uvjete za poštivanje prava volontera;
 - e) izdati volonteru pisanu potvrdu o volontiranju te u nju upisati podatke u skladu s člankom 27. ovog zakona;
 - f) osigurati materijale i sredstva za obavljanje volonterskih aktivnosti;
 - g) osigurati isplatu ugovorenih troškova volonteru;
 - h) osigurati volonteru tajnost osobnih podataka i zaštitu privatnosti;
 - i) osigurati druge uvjete i poštovati prava propisana ovim zakonom.
- (2) Organizator volontiranja obvezan je volontera osigurati od profesionalne bolesti i posljedica nesreće na poslu u slučaju:
- a) volontiranja u uvjetima opasnim po život i zdravlje volontera;
 - b) kad je tako ugovoreno.

Članak 26.
(Izvješće o volontiranju)

- (1) Na zahtjev Ministarstva organizator volontiranja dužan je dostaviti izvješće o obavljenim aktivnostima i uslugama određenim ovim zakonom.
- (2) Organizatori volontiranja dužni su jednom godišnje dostaviti Ministarstvu izvješće o svim volonterskim aktivnostima, koje sadrži podatke o volonterima i broju sati koji su uloženi u volonterske aktivnosti, a posebno o broju maloljetnih volontera i njihovim aktivnostima.

- (3) Postupak i uvjeti za izvršenje obveza organizatora volontiranja utvrđenih čl. 25. i 26. ovog zakona bit će propisani Pravilnikom o obvezama organizatora volontiranja, koji donosi ministar uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (4) Ministarstvo vodi Registar organizatora volontiranja i volontera.

Članak 27. (Potvrda o volontiranju)

- (1) Potvrda o volontiranju sadrži: osobne podatke o volonteru, podatke o vremenu volontiranja, kratak opis volonterskih aktivnosti, te ostale specifičnosti pojedinog oblika volontiranja.
- (2) Potvrda o volontiranju, osim podataka iz stavka (1) ovog članka, sadrži potpis osobe ovlaštene za zastupanje organizatora volontiranja, te pečat organizatora volontiranja kojim se jamči točnost navedenih podataka.
- (3) Potvrdu o volontiranju izdaje organizator volontiranja na zahtjev volontera.

Članak 28. (Naknada štete)

- (1) Volonter koji u vrijeme volontiranja namjerno ili iz krajnje nepažnje uzrokuje štetu korisnicima volontiranja, organizatoru volontiranja ili trećim subjektima dužan je nadoknaditi štetu u skladu s općim propisima obligacijskog prava.
- (2) Organizator volontiranja za štetu koju volonter prouzrokuje korisnicima volontiranja ili trećim subjektima u vrijeme volontiranja odgovara po načelu objektivne odgovornosti, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju njegovu odgovornost.
- (3) Organizator volontiranja koji je nadoknadio štetu korisniku volontiranja ili trećem subjektu ima pravo na regresni zahtjev od volontera, ako se dokaže da je volonter štetu prouzrokovao namjerno ili iz krajnje nepažnje.

Članak 29. (Nadzor)

- (1) Tijelo nadležno za provođenje ovog zakona je Ministarstvo.
- (2) Ministarstvo obavlja sljedeće poslove:
- a) osigurava provođenje ovoga zakona i drugih propisa koji proističu iz ovoga zakona;
 - b) prati stanje u području volonterstva te predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera;
 - c) prikuplja podatke o broju organizatora volontiranja, broju volontera u Bosni i Hercegovini i broju državljana Bosne i Hercegovine koji volontiraju u inozemstvu, kao i druge podatke na osnovi godišnjih izvješća organizatora volontiranja;
 - d) poduzima druge mjere i poslove radi razvoja volonterstva i provođenja ovoga zakona.

DIO ŠESTI – KAZNENE ODREDBE

Članak 30. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se organizator volontiranja za prekršaj, ako:

- a) ne izvrši obveze iz čl. 25. i 26. ovog zakona;
- b) odbije upisati podatke koje je obavezan upisati u potvrdu o volontiranju iz članka 27. ovog zakona;
- c) u potvrdu o volontiranju upiše neistinite podatke.

(2) Ako su prekršaji iz stavka (1) ovog članka učinjeni prema maloljetnicima ili osobama potpuno ili djelomično lišenim poslovne sposobnosti, iznos novčane kazne se udvostručuje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM te oduzimanjem ostvarenog profita kaznit će se pravni subjekt koji postupava protivno članku 11. ovog zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se organizator volontiranja koji postupava protivno čl. 9., 10. i 11. ovog zakona.

DIO SEDMI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31. (Primjena općih propisa obligacijskog prava)

Na oblike volontiranja koji nisu uređeni ovim zakonom te na odnose iz ugovora o volontiranju koji nisu uređeni ovim zakonom supsidijarno se primjenjuju opći propisi obligacijskog prava.

Članak 32. (Podzakonski akti)

Ministar će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti podzakonske akte iz članka 17. stavka (4) i članka 26. stavka (3) ovog zakona i druge podzakonske akte nužne za provedbu ovog zakona.

Članak 33. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH.

PS BiH broj _____ /13

Sarajevo _____ 2013. godine

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavna osnova

Ustavna osnova za donošenje Zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine sadržana je u članku IV. točki 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona.

Također, članak II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine propisuje da će Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Na oblike volontiranja koji nisu uređeni ovim zakonom, te na odnose iz ugovora o volontiranju koji nisu uređeni ovim zakonom supsidijarno se primjenjuju opći propisi obligacijskog prava.

2. Razlozi za donošenje Zakona

Volontiranje, kao oblik pružanja usluga drugom subjektu dobrovoljno i bez naknade, ima sve veću ulogu u modernim društvima. Volontiranjem građani pružaju pomoć onima kojima je pomoć potrebna, ili zajednici u kojoj žive, a u isto vrijeme razvijaju svoju ličnost, poslovne i profesionalne potencijale, te pridonose općem dobru. Volonteri i volontiranje su jedno od ključnih obilježja trećeg (neprofitnog) sektora.

Kada je riječ o Bosni i Hercegovini, volonterski rad ima veoma značajnu ulogu u poslijeratnoj obnovi i izgradnji zemlje. Ovo se posebno odnosi na oblasti povratka izbjeglica, zaštite čovjekove okoline, nadgledanja izbora, vraćanja međunacionalnog povjerenja i tolerancije, izgradnje demokratskog i građanskog društva itd.

Nažalost, usprkos njihovom društvenom značaju, volonter i volontiranje nisu priznati kao pravna kategorija u Bosni i Hercegovini. Jedina priznata kategorija "volontera" su stažisti – pripravnici koji su regulirani propisima o radnim odnosima, iako se oni ne mogu smatrati volonterima u smislu ovog zakona, zato što je stažiranje obvezni preduvjet za polaganje državnog ispita, koji je propisan za određena zanimanja.

Na drugoj strani, ni propisi o obligacijskim odnosima, posebno odredbe ugovora o djelu, ne pružaju odgovarajuću pravnu osnovu za angažiranje volontera. Naime, predmet ugovora o djelu (izvođenje određenog zadatka) razlikuje se od ugovora o vršenju volonterskih usluga, čiji je predmet vršenje dobrovoljnog rada. Osim toga, bitan element ugovora o djelu je plaćanje naknade izvršitelju za obavljeni posao.

Značaj volontiranja prepoznala je Opća skupština Ujedinjenih naroda (UN) usvojivši Rezoluciju br. 56/38 (2001) i Rezoluciju br. 57/106 (2002), koje naglašavaju doprinos volontiranja i drugih oblika građanskog sudjelovanja u ekonomsko-socijalnom razvoju država članica i posebno ističu ulogu volontiranja kao neizostavne komponente bilo koje strategije usmjerene na eliminiranje siromaštva, poticanje održivog razvoja, unapređenja zdravstvene zaštite, prevencije i uklanjanja posljedica prirodnih katastrofa, te prevladavanja svih oblika društvenog isključenja i diskriminacije. UN je 2001. godinu proglasio Međunarodnom godinom volontera (Dokument 8917), a 5. prosinac proglašen je Međunarodnim danom volontera, te su pokrenute razne inicijative za promoviranje volonterizma. Rezolucija Opće skupštine UN-a 56/38 (2002) preporučuje državama stvaranje "poticajnih fiskalnih, zakonskih i drugih okvira, uključujući one koji se odnose na organizacije koje se bave volontiranjem",

uvodenje zakonodavstva, poreznih olakšica i subvencija, te olakšavanje uspostavljanja partnerskih odnosa u vezi s volontiranjem u građanskom društvu.

Važnost volontiranja prepoznata je i u Europskoj uniji. U odredbama Deklaracije br. 38., koja je pripojena Amsterdamskom ugovoru Europske unije iz 1999. godine, navodi se važan doprinos volonterstva u razvoju socijalne solidarnosti. Ističe se da će Unija poticati europsku dimenziju volonterskih organizacija, posebno naglašavajući razmjenu informacija i iskustava, kao i sudjelovanje mladih i starih u volonterskom radu.

Preporukom Vijeća Europe NO R (94) 4 preporučuje se državama da definiraju volontiranje na državnoj razini, naglašavajući njegove obrazovne aspekte i značaj za društvo.

Preporukom Vijeća Europe 1496 (2001.) „Poboljšanje položaja i uloge volontera u društvu“ prepoznaje se uloga i vrijednost volonterizma, traži se prepoznavanje i ukidanje svih prepreka koje mogu spriječiti osobu u volonterskim aktivnostima, te usvajanje i promoviranje političkih i zakonodavnih rješenja koja će poticati volontiranje. Vijeće Europe je 2000. godine izradilo Konvenciju o promociji dugoročnih međunarodnih volonterskih usluga mladih volontera (ETS br. 175), kojom se regulira pravni status mladih volontera (u dobi između 18 i 25 godina) koji žele volontirati u stranoj državi u razdoblju od 3 do 12 mjeseci. 2011. godina proglašena je „Godinom volontiranja“ u Europskoj uniji te se od zemalja članica, kandidata i potencijalnih kandidata očekuje da promoviraju volonterizam kao veoma koristan i značajan segment društva.

Uvažavajući sve veći značaj volontiranja, mnoge zemlje pristupile su izradi odgovarajućeg pravnog okvira koji bi poticao volonterske aktivnosti. Tako su odgovarajući zakoni o pravnom statusu volontera doneseni u Italiji 1991. godine, Španjolskoj 1996. godine, SAD-u 1997. godine, Portugalu i Brazilu 1998. godine, Francuskoj 2001. godine. I nove članice Europske unije, na primjer Poljska, Češka i Mađarska, također su svojim propisima bliže regulirale status volontera.

Republika Srpska je 2008. godine donijela Zakon o volontiranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 73/08), Federacija Bosne i Hercegovine 2012. godine („Službene novine Federacije BiH“, br. 110/12), dok Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine nema takav zakon.

Prilikom izrade ovog zakona rukovodili smo se sljedećim načelima: načelom zabrane diskriminacije volontera i korisnika volontiranja, odnosno jednakih mogućnosti za sve subjekte, načelom zaštite korisnika volontiranja, načelom zabrane iskorištavanja volontera, načelom zaštite maloljetnih volontera, načelom obrazovanja o volonterizmu, načelom zaštite osoba djelomično i potpuno lišenih poslovne sposobnosti, načelom besplatnosti volontiranja, načelom dobrovoljnosti i solidarnosti te načelom transnacionalnosti volontiranja.

Tijekom izrade ovog zakona korištena su Jedinствена pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine.

Ovim zakonom uređena su sljedeća pitanja:

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Odredbama članaka 1. – 7. definiraju se predmet i osnovni pojmovi u vezi s volontiranjem, pojam i značaj volontiranja, organizatora i korisnika volontiranja, te što se smatra volontiranjem, a što ne.

DIO DRUGI – OSNOVNA NAČELA VOLONTIRANJA

Odredbom članka 8. regulirana je zabrana diskriminacije volontera i korisnika volontiranja po bilo kojoj osnovi.

Odredbom članka 9. regulirana je zaštita korisnika volontiranja.

Odredbom članka 10. zabranjuje se iskorištavanje volontera.

Odredbama članka 11. – 13. regulira se mogućnost i zaštita volontiranja maloljetnih osoba, osoba djelomično lišenih poslovne sposobnosti, zabrana volontiranja osoba potpuno lišenih poslovne sposobnosti, te uloga i značaj obrazovanja o volonterizmu.

Odredbama članka 14. – 15. propisuje se besplatnost volontiranja i određuje koje naknade troškova se ne smatraju novčanom naknadom ili imovinskom koristi, te da se volontiranje obavlja dobrovoljno iz razloga solidarnosti.

Odredbom članka 16. definiše se status međunarodnog volontera u Bosni i Hercegovini i uvodi načelo transnacionalnosti volontiranja, koje podrazumijeva pravo osoba koje nisu državljani Bosne i Hercegovine da volontiraju na teritoriju Bosne i Hercegovine, te izjednačavanje u pravima i obvezama međunarodnih volontera i volontera državljana Bosne i Hercegovine.

DIO TREĆI – DRŽAVNA NAGRADA ZA VOLONTIRANJE

Odredbom članka 17. utvrđuju se davatelji i kriteriji za dodjelu Državne nagrade za volontiranje koja je najviše priznanje koje Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine dodjeljuje za volontiranje, doprinos promoviranju volontiranja i druge volonterske aktivnosti.

DIO ČETVRTI – UGOVOR O VOLONTIRANJU

Odredbama članka 18. – 22. reguliraju se sadržaj i forma ugovora o volontiranju koji zaključuju volonter i organizator volontiranja, te prestanak i raskid ugovora o volontiranju.

DIO PETI – PRAVA I OBVEZE VOLONTERA I ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

Odredbama članka 23. – 27. reguliraju se prava i obveze volontera te obaveze organizatora volontiranja.

Odredbom članka 28. regulirane su obveze glede naknade štete nastale prilikom volontiranja.

Odredbom članka 29. regulirano je tko vrši nadzor nad primjenom ovog zakona.

DIO ŠESTI – KAZNE NE ODREDBE

Odredbom članka 30. propisane su kaznene odredbe.

DIO SEDMI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odredbom članka 31. regulirana je supsidijarna primjena Zakona o obligacijskim odnosima na odnose koji nisu uređeni ovim zakonom.

Odredbom članka 32. propisana je obveza ministra da u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu donese podzakonske akte nužne za provedbu ovog zakona.

Odredbom članka 33. regulirano je stupanje na snagu ovog zakona.

3. Usklađenost propisa s europskim zakonodavstvom

Zakon o volontiranju Bosne i Hercegovine zasniva se na načelima utvrđenim ratificiranim međunarodnim konvencijama u ovoj oblasti: Općom deklaracijom OUN-a o ljudskim pravima (1948.), Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.) i Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (2004.), kao i na dokumentima Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i Europske unije, kojima se promovira volontiranje i potiču države da podrže volonterske aktivnosti.

Tekovine prava Europske unije cijenjene su i poštovane, te kao takve i ugrađene u tekst zakona, s obzirom na proces približavanja pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji i njezinom *acquis communautaire*.

4. Provedbeni mehanizmi i način osiguranja poštivanja propisa

Provedbeni mehanizmi i način osiguravanja poštivanja ovog zakona predviđeni su samim zakonom. Ministar pravde Bosne i Hercegovine će u zakonom predviđenom roku donijeti podzakonske akte. Nadzor nad primjenom ovog zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovi ovog zakona, uvjetima i načinom volontiranja vršit će Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

5. Financijska sredstva za provođenje Zakona

Implementacija Zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine ne zahtijeva sredstva proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine. Sredstva za implementaciju ovog zakona osigurana su u okviru proračuna institucije.

6. Javne konzultacije

U skladu s odredbama članka 6. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 81/06), prednacrt Zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine je u smislu konzultacija, a nakon utvrđivanja teksta prednacrta, postavljen na web-stranici Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, radi dostave komentara zainteresiranih strana u roku od 21 dan od dana stavljanja prednacrta na web-stranicu.

U skladu s planiranim aktivnostima imalo se u vidu da se konzultacije obave na što ekonomičniji način i sa što manje troškova, vodeći računa i o kadrovskim kapacitetima.

Javne konzultacije u vezi s prednacrtom Zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine obavljene su u razdoblju od 3. 9. 2012. godine do 3. 10. 2012. godine.

U tom razdoblju na tekst prednacrta pristigli su komentari od Instituta za razvoj mladih „KULT“, čije su sugestije i komentari djelomično uvršteni u odredbe prednacrta Zakona.

7. Pribavljena mišljenja

Nakon upućivanja nacrtu Zakona o volontiranju BiH radi pribavljanja mišljenja, a prije dostavljanja nacrtu Zakona Vijeću ministara BiH i radi utvrđivanja prijedloga zakona, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine pribavilo je mišljenja nadležnih institucija, i to: Ureda za zakonodavstvo, broj: 01-02-728/12 od 22. 10. 2012. godine; Direkcije za europske integracije, broj: 03/A-06-2-DŽJ-1657-2/12 od 31. 10. 2012. godine, i Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj: 05-02-2-8440-2/12 od 1. 11. 2012. godine.